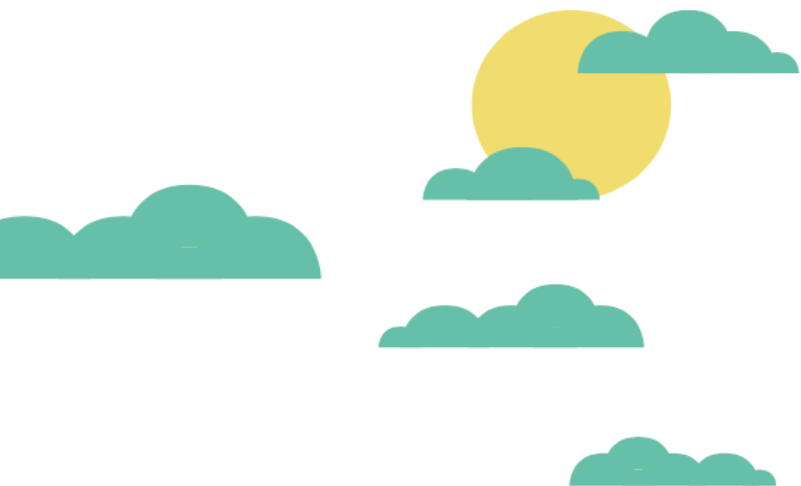

Jaarverslag

> 2021

Vereniging van
Financieringsondernemingen in
Nederland

> **kredietinzicht**

› Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland

De Vereniging voor Financieringsondernemingen in Nederland - opgericht in 1928 - is de belangenvereniging van kredietaanbieders in Nederland. De VFN behartigt de gemeenschappelijke belangen van haar ledenkredietaanbieders en bevordert een gezonde ontwikkeling van de Nederlandse financieringsmarkt in het algemeen. Daarnaast ziet de VFN het als belangrijke taak zich in te zetten voor veilig, verantwoord en bewust lenen in Nederland. Dat betekent dat de VFN niet alleen haar leden, maar zeker ook de consument goed wil informeren over consumptief krediet. De VFN-gedragscode, die door alle leden wordt onderschreven, biedt de consument de garantie van heldere informatie en verantwoord kredietaanbod.

ADRES

Maanweg 174
2516 AB Den Haag
Telefoon 070 - 31 42 442

> Voorwoord

2021 lijkt voorbij gevlogen.. Het was dan ook een intensief jaar: We hebben werklunches georganiseerd over uiteenlopende onderwerpen, commissies hebben standpunten geformuleerd en uitgewerkt, over diverse dossiers hebben we ons standpunt bij stakeholders beargumenteerd en de nieuwe leennormen zijn ingevoerd en door iedereen geïmplementeerd. In dit jaarverslag treft u een overzicht aan van de activiteiten van de VFN in 2021.

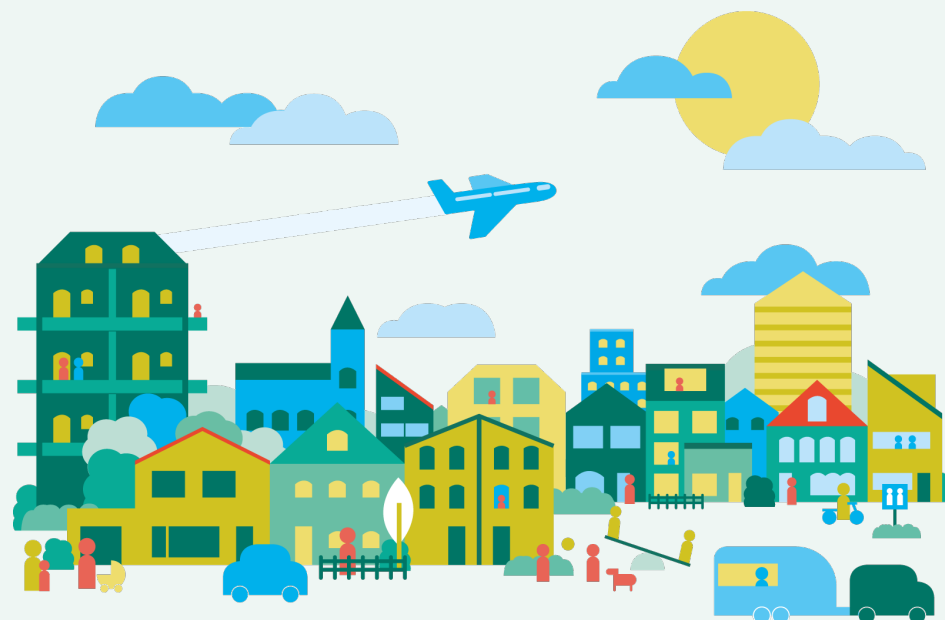
Op deze punten hebben we goed samengewerkt: als bestuur, aanbieders onderling, bijvoorbeeld in commissies, en met de verschillende stakeholders in onze markt. Ik wil iedereen graag bedanken voor deze goede samenwerking. Gelukkig hebben we elkaar ook bij enkele gelegenheden, zoals de Toogdag, weer live kunnen zien.

Het jaar 2021 heeft aangetoond dat het lastig is te voorspellen hoe het volgende jaar zal verlopen. In 2022 zal een nieuwe regering aan de slag gaan, Corona zal nog steeds onder ons zijn, uitzonderingen zullen nieuwe gewoontes gaan worden. Zonder goede voorspelling is het noodzakelijk om goed te blijven signaleren en snel te kunnen aanpassen aan veranderende situaties. Dat zal ook voor de consumptief kredietmarkt gelden en de VFN is er klaar voor om leden te ondersteunen en op te komen voor de belangen van de branche in deze volatiele tijden.

Ik kijk er naar uit om ook komend jaar weer met iedereen samen te werken aan een vitale leenmarkt!

Martin Aalders
Voorzitter

➤ Ontwikkelingen

Implementatie nieuwe leennormenmethodiek per 1 april 2021

De VFN streeft naar een gezonde en vitale leenmarkt voor de aanbieders van krediet én voor consumenten. We stellen verantwoorde kredietverstrekking daarbij voorop. Om die reden zijn de leennormen voor consumptief krediet in 2021 herzien. De herziening houdt in dat de inkomsten en lasten van de consument nog gedetailleerder worden vastgesteld. Daarmee wordt de consument nog beter beschermd tegen overkreditering. In de praktijk betekent dit dat er meer informatie over inkomsten en lasten wordt uitgevraagd. Afhankelijk van zijn of haar financiële situatie kan dit betekenen dat de consument minder kan lenen. Dit zorgt ervoor dat de lening die een consument afsluit past binnen zijn of haar financiële situatie.

Met de wijziging van de leennormenmethodiek gaan kredietverstrekkers nog meer nog meer uit van een individuele benadering. Zo kijken ze naar het huishoudtype om een betere inschatting te maken van de lasten van de consument. Andere aspecten die ze meenemen zijn bijvoorbeeld of de consument in een koop- of huurwoning woont, of de consument een auto bezit en hoeveel er maandelijks wordt uitgegeven aan kinderopvang of andere vaste lasten. Een andere belangrijke wijziging van de leennormen is het invoeren van extra waarborgen. Deze buffers zorgen ervoor dat er voldoende geld overblijft, ook na het afsluiten van de lening.

Overzicht van de belangrijkste wijzigingen:

- ✓ Het onderscheid tussen de inclusief en de exclusief norm is komen te vervallen. De inclusief norm is het uitgangspunt voor de nieuwe leennormenmethodiek.
- ✓ Er wordt in de nieuwe methodiek onderscheid gemaakt tussen acht verschillende huishoudtypes, in plaats van vier. De huishoudtypes zoals bekend bleven in stand, echter wordt er per huishoudtype nu onderscheid gemaakt in huurders en eigenwoningbezitters.
- ✓ De basisnormen voor alle huishoudtypes zijn opnieuw vastgesteld. In het algemeen kan worden gesteld dat er sprake is geweest van aanzienlijke verzwaring, met name door een extra buffer voor algemene leefruimte en een reservering voor sociale participatie.

- ✓ Bij het vaststellen van het nettoloon dient in beginsel rekening gehouden te worden met de werkelijke pensioenpremie. Aanbieders die alsnog willen uitgaan van een forfaitair percentage, moeten dan uitgaan van de hoogst geldende pensioenpremie in de markt.
- ✓ De inkomensafhankelijke opslag wordt verschillend per huishoudtype (i.p.v. 15% voor alle huishoudtypes). Deze opslag zal worden afgetopt op een niveau van 1,5 keer het modale inkomen. Er wordt geen verschil gemaakt in opslagpercentages tussen huurders en eigenwoningbezitters.
- ✓ Kredietaanbieders zullen bij verstrekking moeten vaststellen of er sprake is van kinderopvangkosten en autobezit.
- ✓ Kredietaanbieders zullen bij verstrekking tevens moeten vaststellen of er sprake is van exceptioneel hoge en structurele onvermijdbare uitgaven. De vaststelling hiervan zal plaatsvinden door het opnemen van een generieke vraag in het aanvraagproces.
- ✓ De nieuwe leennormenmethodiek zal rekening houden met de mogelijkheid om het inkomen van de consument vast te stellen op basis van brondata. Voor de wijze waarop dit mogelijk gemaakt gaat worden, en het aantonen van de bestendigheid hiervan is een werkgroep in het leven geroepen.

➤ Ontwikkelingen

Variabele rente

Het dossier “variabele rente” heeft in 2021 een grote rol gespeeld in onze markt. Het betreft hier Kifid uitspraken over hoe individuele aanbieders in het verleden de rente hebben gewijzigd bij doorlopende kredieten. Het Kifid is van mening dat dit onjuist is gedaan. Meerdere aanbieders hebben inmiddels compensatieregelingen gelanceerd. Ondanks dat dit dossier grote impact heeft op onze markt, heeft de VFN hier geen rol kunnen nemen.

De reden hiervoor is dat het om individuele uitspraken ging tegen individuele aanbieders en het daarbij gaat over prijsbeleid. Met name door de beperkingen van de mededingingsregels, kon de VFN geen collectief standpunt innemen of collectief de belangen behartigen. Bovendien gaven meerdere betrokken partijen er de voorkeur aan hun belangen zelf te behartigen gezien de (financiële) impact en de sterk inhoudelijk verschillende situaties per aanbieder.

De VFN is wel in gesprek gegaan met onder andere de toezichthouder over de marktonzekerheid die veroorzaakt is door deze individuele uitspraken en de bredere consequenties daarvan.

AP, AFM en verificatie van inkomsten en lasten

Bij de toetsing en acceptatie van een Consumptief Krediet aanvraag worden de door de aanvrager verstrekte gegevens geverifieerd. Het integrale bankafschrift van de aanvrager speelt daarbij een centrale rol om te voldoen aan de verplichting van artikel 4:34 van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Deze vereisten worden onderschreven door de AFM.

Tegelijkertijd beperkt de Privacywetgeving het gebruik van deze gegevens voor de verificatie. Hierop wordt toezicht gehouden door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Door het spanningsveld tussen het verantwoord verstrekken van krediet enerzijds, en de waarborging van persoonsgegevens anderzijds, worden kredietaanbieders steeds meer beperkt in de noodzakelijke verificatie.

In 2021 heeft de VFN bij de AFM en het ministerie van Financiën (MinFin) aangedrongen op een structurele oplossing. Het resultaat is een toezegging van de AP dat er voorlopig niet gehandhaafd zal worden, mits de markt aan een oplossing werkt, en zal in 2022 een ronde tafel overleg over dit vraagstuk georganiseerd worden. Deelnemers daarbij zijn de markt, vertegenwoordigd door VFN en NVB gezamenlijk, de AFM, de AP en MinFin.

Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen en Fraudeloket

In 2021 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens ruim 160 financiële instellingen een vergunning gegeven om het nieuwe Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen (PIFI) te gebruiken. Het nieuwe protocol is tot stand gekomen door vijf brancheorganisaties in de financiële sector (Nederlandse Vereniging van Banken, Verbond van Verzekeraars, Stichting Fraudebestrijding Hypotheken, de Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland en Zorgverzekeraars Nederland).

Inhoudelijk is het protocol voor frauderegistratie niet veel veranderd, het is met name tot stand gekomen om te voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en een uitzondering te krijgen om strafrechtelijke persoonsgegevens te verwerken ten behoeve van derden. De AP heeft besloten met ingang van 1 april 2021 de vergunning te verlenen. De looptijd van het PIFI 2021 is sector breed vastgesteld op vijf jaar.

Met de implementatie van het nieuwe protocol heeft de vereniging ook het VFN Fraudeloket moeten staken. Omdat het niet mogelijk bleek om samen met Stichting Fraudebestrijding Hypotheken een gezamenlijk fraudeloket op te richten vanwege juridische beperkingen, en de onoverkomelijk hoge kosten om zelfstandig een PIFI-proof VFN Fraudeloket in te richten, heeft het bestuur van de VFN uiteindelijk besloten om het fraudeloket niet voort te zetten.

> Leden

De belangrijkste financieringsmaatschappijen zijn aangesloten bij de Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN). De VFN-leden zijn dochterondernemingen van (internationale) algemene banken, merk gebonden autofinanciers, crowdfunders en zelfstandige financieringsmaatschappijen en verzendhuizen.

Leden per ultimo 2021

Alcredis Finance B.V., Vianen
ALFAM Consumer Credit, Bunnik
BMW Group Financial Services, Rijswijk
BNP Paribas Personal Finance B.V., Rotterdam
Bovemij Financieringsmaatschappij B.V., Nijmegen
Crédit Agricole Consumer Finance Nederland B.V., Amsterdam
DFM N.V., Amersfoort
FCA Capital Nederland B.V., Lijnden
Infomedics Betaalplan N.V., Almere
Klarna AB, Amsterdam
Landelijke Disconterings Maatschappij N.V., Nijkerk
Lendex Nederland B.V., Almere
Lendico Netherlands B.V., Amsterdam
Lloyds Bank, Amsterdam
Mail Order Finance GmbH, Rotterdam
Mercedes-Benz Financial Services Nederland B.V., Nieuwegein
Mogelijk Hypotheken B.V., Breukelen

Nationale-Nederlanden Bank N.V., Den Haag
Otto B.V., Tilburg
PSA Financial Services Nederland B.V., Amsterdam
Qander Consumer Finance B.V., Den Bosch
Qredits, Almelo
Rabo Direct Financiering B.V., Eindhoven
RCI Financial Services B.V., Schiphol-Rijk
RNHB B.V., Utrecht
Santander Consumer Finance Benelux B.V., Utrecht
SVn, Amersfoort
Tinka B.V., Zwolle
Vesting Finance Servicing B.V., Amersfoort
Volkswagen Bank, Amersfoort
Volkswagen Pon Financial Services B.V., Amersfoort
Tinka B.V., Zwolle

Ereleden

Ereleden zijn natuurlijke personen, die daartoe, uitsluitend op voordracht van het bestuur, door de algemene ledenvergadering worden benoemd. Benoeming geschiedt op grond van gedurende langere tijd, in zeer hoge mate aan de vereniging bewezen verdiensten.

- De heer G.L.J. (Frits) van Gorp
- De heer A. (Lex) Goudswaard
- De heer J. (Jan) Speksnijder

> Geassocieerden

De vereniging kent geassocieerden. Tot geassocieerden met de vereniging kunnen worden toegelaten: natuurlijke en rechtspersonen alsmede ondernemingen en instellingen, niet zijnde ondernemingen als bedoeld in artikel 2 lid 2 van de statuten , die naar het uitsluitend oordeel van het bestuur der vereniging aan het financieringsbedrijf verwante en/of daarmee verband houdende activiteiten uitoefenen.

Geassocieerden per ultimo 2021

Arvato Financial Solutions, Heerenveen

BarentsKrans N.V., Den Haag

Bureau Krediet Registratie (BKR), Tiel

Brabers Corporate Counsel & Association Management, Den Haag

Brunet Advocaten, Nijmegen

CMS, Utrecht

Collenda B.V., Nieuwegein

Credit Life AG, Amsterdam

Deurwaarder.com, Lelystad

DirectPay Services B.V., Rotterdam

Dirkzwager Advocaten en Notarissen N.V., Arnhem

Dommerholt Advocaten N.V., Heerenveen

EDR Credit Services B.V., Leidschendam

Eversheds Sutherland B.V., Amsterdam

Experian Nederland B.V., Den Haag

FG Lawyers, Amsterdam

FIZ advocaten B.V., Rotterdam

Ford Credit Nederland, Amstelveen

GGN Mastering Credit N.V., Utrecht

Hafkamp Gerechtsdeurwaarders B.V., Amsterdam

Hoist Finance, Amsterdam

Intrum Nederland B.V., Amsterdam

Jongejan Wisseborn Gerechtsdeurwaarders, Harderwijk

Lindenhaeghe, Bilthoven

NDA Incasso B.V., Amersfoort

Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NWK), Utrecht

Next Finance B.V., Zwolle

Ohpen, Amsterdam

Ploum Rotterdam Law Firm, Rotterdam

Quion Groep B.V., Utrecht

Schuurman Finance B.V., Gendt

Vesting Finance Holding B.V., Amersfoort

➤ Organisatie VFN

Bestuur

Het bestuur heeft in 2021 in de volgende samenstelling gefunctioneerd (in alfabetische volgorde)

- ✓ Martin Aalders, voorzitter
- ✓ Hans Beerepoot, secretaris VFN
- ✓ Bert Bijsterbosch, penningmeester, Crédit Agricole Consumer Finance Nederland B.V.
- ✓ Michel Blom, Qander Consumer Finance B.V.
- ✓ Reinier van Fulpen, BNP Paribas Personal Finance B.V.
- ✓ David Minderhoud, ALFAM Consumer Credit
- ✓ Sophieke Verhoeven, PSA Financial Services Nederland B.V.
- ✓ Albert van Selst, Alcredis Finance B.V.
- ✓ Ron van Vliet, Rabo Direct Financiering B.V.

Commissies

Het bestuur en secretariaat van de vereniging werd in 2021 terzijde gestaan door een aantal commissies en werkgroepen:

- ✓ Technische Commissie
- ✓ Juridische Commissie
- ✓ Fraudecommissie
- ✓ Young Talent Commissie

Hiernaast neemt de VFN tezamen met vertegenwoordigers van leden van het Nederlandse Vereniging van Banken en BKR deel aan de Begeleidingscommissie EVA en de Gebruikerswerkgroep EVA.

Secretariaat

In 2021 heeft het secretariaat van de VFN in de volgende samenstelling gefunctioneerd:

- ✓ Hans Beerepoot, secretaris
- ✓ Earvin van Ginkel, beleidsmedewerker
- ✓ Marie-Louise Tazelaar, secretaresse

Het secretariaat van de VFN is gevestigd op de Maanweg 174 te Den Haag.

> Vertegenwoordigingen en externe contacten

Vertegenwoordigingen

In 2021 was de VFN vertegenwoordigd in verschillende gremia van de volgende organisaties:

BKR	Strategische Beleidsadviescommissie CKI en Technische Beleidscommissie
NVVK	Raad van Advies
AFM	Adviserend Panel
Eurofinas	Board of Directors, General Assembly, Statistics committee en Legal & Policy committee

Externe contacten

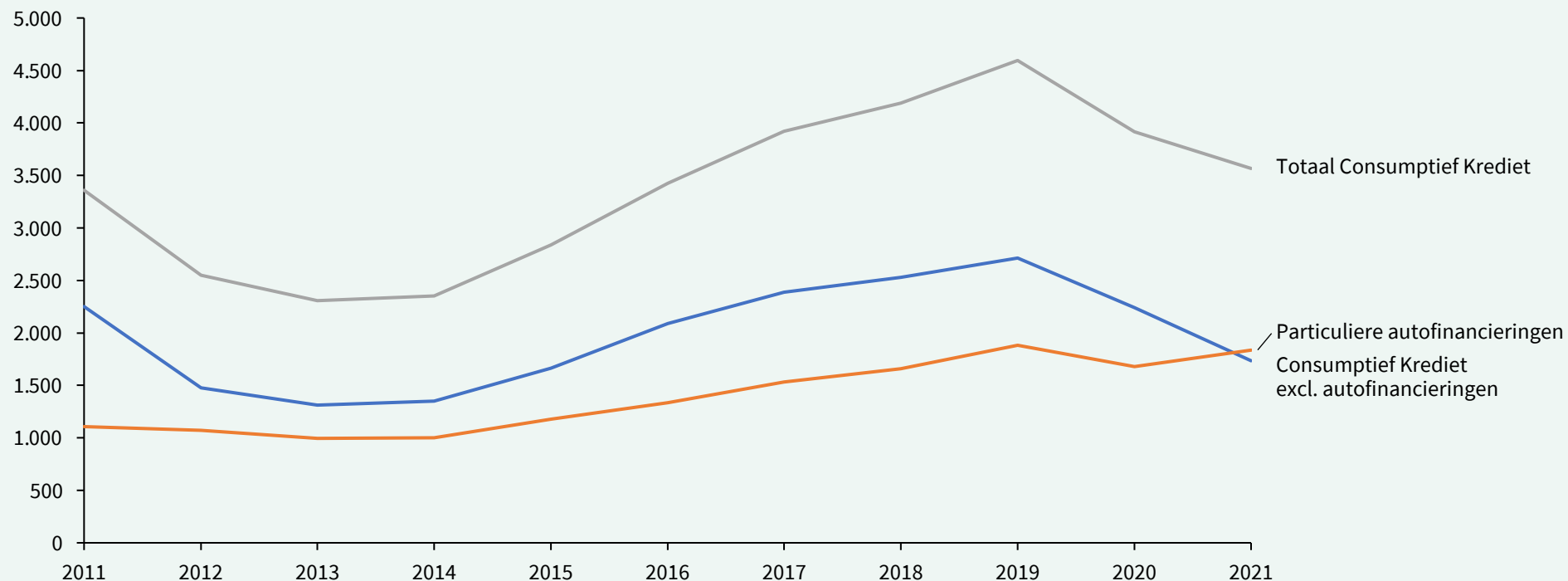
Naast de vertegenwoordigingen in bovengenoemde organisaties onderhoudt de VFN onder meer contacten met de volgende organisaties, ministeries en toezichthouder:

- ✓ Stichting Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (NIBUD)
- ✓ Nederlandse Vereniging van Financieringsadviseurs en -bemiddelaars (NVF)
- ✓ Nederlandse Vereniging van Banken (NVB)
- ✓ Ministerie van Financiën (Fin)
- ✓ Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
- ✓ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)
- ✓ Autoriteit Financiële Markten (AFM)

> Marktcijfers

De VFN-leden geven jaarlijks inzicht in de ontwikkeling van het nieuw verstrekte krediet en het uitstaande saldo. In 2021 is het nieuw verstrekte Consumptief Krediet opnieuw stevig afgenomen als gevolg van de voortdurende coronapandemie. Het totaal nieuw verstrekte Consumptief Krediet nam af met 8,9%. Het verstrekte consumptief krediet exclusief autofinancieringen daalde maar liefst met 22,6%, stegen de verstrekte autofinancieringen juist met 9,4%. Dit is vermoedelijk toe te schrijven aan het feit dat mensen het openbaar vervoer tijdens de pandemie zoveel mogelijk vermijden en in plaats daarvan kiezen voor persoonlijke vervoersmiddelen zoals auto's, motoren en campers voor op reis.

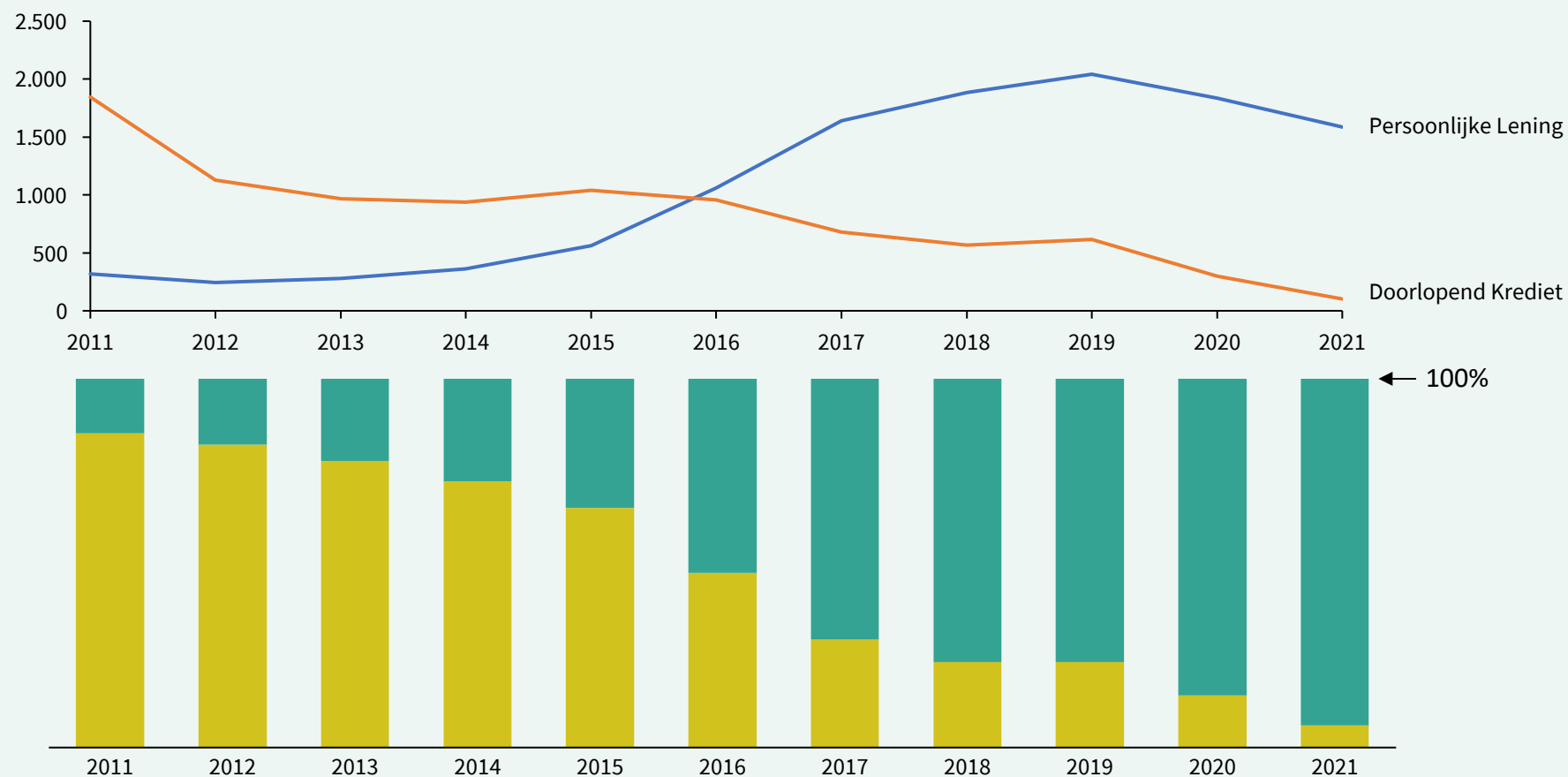
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Consumptief Krediet excl. autofinancieringen	2.253	1.475	1.312	1.352	1.663	2.090	2.388	2.528	2.713	2.239	1.732
Particuliere autofinancieringen	1.106	1.073	995	1.000	1.177	1.337	1.531	1.659	1.882	1.679	1.837
Totaal Consumptief Krediet	3.359	2.548	2.307	2.352	2.840	3.427	3.919	4.187	4.595	3.917	3.569

> Productverhoudingen

In de afgelopen jaren is in de markt een snelle verschuiving opgetreden van Doorlopend Krediet naar Persoonlijke Leningen en deze ontwikkeling heeft zich ook in 2021 doorgezet.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Persoonlijke Lening	320	244	279	362	562	1.061	1.642	1.885	2.042	1.833	1.588
Doorlopend Krediet	1.845	1.127	969	938	1.041	958	678	566	618	300	102

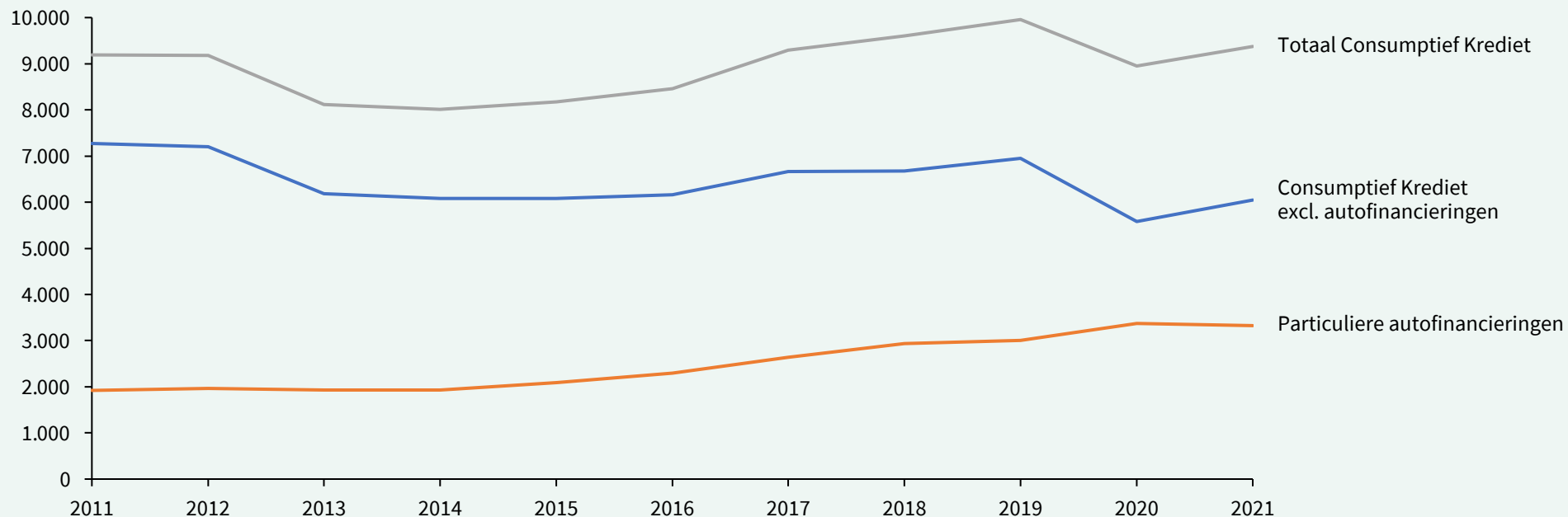

➤ Uitstaand saldo

Als gevolg van de voortdurende gezondheid(zorg)crisis door de wereldwijde pandemie en de economische onzekerheid is het nieuw verstrekte krediet in de vorm van Persoonlijke Leningen in 2021 gedaald met 13,4%. Het nieuw verstrekte Doorlopend Krediet nam zelfs met twee derde af en bedraagt nog slechts 102 miljoen euro (-66%).

Door wijzigingen in het ledenbestand is in 2021 is het uitstaand saldo Consumptief Krediet bij VFN-leden ondanks het slechte jaar toegenomen met 5%. Er was sprake van een stijging van het uitstaande saldo Consumptief Krediet exclusief auto financieringen (8,3%), terwijl het uitstaande saldo bij particuliere autofinancieringen licht afnam (-1.3%).

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Consumptief Krediet excl. autofinancieringen	7.272	7.206	6.187	6.079	6.082	6.158	6.663	6.675	6.954	5.581	6.041
Particuliere autofinancieringen	1.921	1.969	1.929	1.932	2.094	2.300	2.636	2.931	3.003	3.372	3.328
Totaal Consumptief Krediet	9.193	9.175	8.116	8.011	8.176	8.458	9.299	9.606	9.957	8.953	9.369

> BKR Cijfers

Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR)

Het Bureau Krediet Registratie (BKR) heeft als doel om overkreditering en problematische schuldsituaties te voorkomen en beheert sinds 1965 het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI). Alle kredietaanbieders zijn aangesloten bij het CKI van BKR. Dit overzicht helpt kredietaanbieders te bepalen of een (extra) lening bij de financiële situatie van de aanvrager past. Kredietregistratie helpt dus voorkomen dat iemand een lening afsluit die hij of zij later niet kan betalen. In 2021 werden 13.560.000 toetsingen uitgevoerd. Ten opzichte van 2020 betekent dit een toename van 1,5%. Het aantal geregistreerde personen in 2021 daalde met 5,3% en het aantal contracten nam met 2,3% toe ten opzichte van 2020.

Cijfers *1.000	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal geregistreerde personen	8.791	8.652	8.366	10.525	10.637	10.987	11.119	8.797	8.329
Totaal aantal contracten	15.643	15.135	14.424	18.892	19.415	20.624	21.569	22.570	23.099
Aantal beëindigde contracten	5.266	4.951	4.527	4.701	5.171	5.659	6.516	8.429	9.948
Aantal lopende contracten	10.377	10.184	9.897	14.191	14.244	14.965	15.053	14.141	13.151
Aantal raadplegingen in CKI	9.715	9.263	10.555	11.211	11.818	13.557	13.728	13.355	13.560

Door BKR is informatie aangeleverd omtrent de ontwikkeling van de uitstaande limieten in het CKI. Voor Doorlopende Kredieten wordt de limiet vastgelegd. Bij Aflopende Kredieten vindt registratie plaats op basis van het bruto bedrag (inclusief rente en kosten).

Overzicht Kerncijfers Centraal Krediet Informatiesysteem sinds 2013

Cijfers * 1000	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aflopend Krediet	9.818	10.113	12.167	12.663	13.449	18.467	23.066	26.785	29.717	29.316	26.948
Doorlopend Krediet	32.909	31.560	31.106	29.940	28.555	30.527	27.868	25.260	23.470	27.180	22.079
Totaal	42.727	41.673	43.273	42.603	42.004	48.994	50.934	52.045	53.187	56.496	49.027

In CKI geregistreerde limieten 2011-2021, in Euro mio

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aflopend Krediet	548.433	557.459	563.316	554.912	592.666	659.520	746.791	2.574.034	3.239.000	3.465.000	3.189.000
Doorlopend Krediet	6.707.905	6.588.438	6.515.881	6.336.091	6.057.920	8.913.102	8.377.514	7.931.350	8.058.000	9.732.000	8.897.000
Totaal	7.291.338	7.145.897	7.079.197	6.891.003	6.650.586	9.572.622	9.124.305	10.505.384	11.297.000	13.197.000	12.086.000

>kredietinzicht